

Yttrande

(D)

2020-03-06

Ärende nr: 2.2.2

Yttrande angående – Information om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021

Vi inom demokraterna har från början varit negativa till att tillhöra diverse olika nätverk med oklar faktiskt skillnad för våra medborgare. Redan när frågan var uppe initialt röstade vi Demokrater emot förslaget från V, MP, M, L C och KD. Den estimerade kostnaden var då 500.000 kr per år.

Vår ställning har inte förändrats när det nu bekostats ytterligare en utredning till frågan och vi nu fått kunskapen om att det kostar minst 2 miljoner kronor per år. Kulturnämnden har tvingats göra hårda prioriteringar pga. Alliansens budget, och där skulle dessa pengar, om de finns, kunna användas mer effektivt än till koordinator, kommunikatör och resor till kreativa städer.

Demokraterna ställer sig därför bakom tjänsteutlåtandet om avslag för att bli en Unesco Creative City of Literature. Vi vill prioritera verksamhetsnära utbud för våra medborgare.

Här är vårt ursprungliga ställningstagande från juni 2019.

Representanterna från D antecknar följande till protokollet:

Detta projekt kostar en bra bit över 500.000 kr per år enligt tjänsteutlåtandet. Kostnaden motsvarar Slottskogsobservatoriets årliga behov av stöd för att 10.000 besökare, främst skolbarn skall få ta del av mer naturvetenskap. Det senare säger Alliansen nej till av ekonomiska skäl. Prestigeprojekt med utlandsresor och arrangemang för vuxna prioriteras högre än kunskap för våra barn och unga.

Yttrande

Socialdemokraterna

2020-03-10

Ärende nr 2.2.2

Yttrande angående – Information om ansökan att bli en Unesco Creative City of Literature 2021

Kommunstyrelsen beslutade 13 mars 2019 att ansöka om att bli en Unesco City of Literature. Ärendet bestod enbart av ett kortfattat yrkande från V och Mp, till vilket de borgerliga partierna anslöt innan sammanträdet. Det fanns ingen ekonomisk kalkyl, ingen beskrivning av vad ett deltagande innebär och vilka fördelar det skulle ha för staden och göteborgarna.

I brist på bakgrundsinformation fick vi själva inför sammanträdet försöka utröna vad ett engagemang som litteraturstad innebär; ett resurskrävande ansökningsförfarande, ett långsiktigt engagemang, att personal skulle behöva anställas, att det skulle innebära flera utlandsresor varje år och att det inte handlar om ett tidsbegränsat projekt utan är ett deltagande som gäller tills vidare.

Vi drog slutsatsen att om Göteborg skulle antas som litteraturstad, skulle det bli dyrt, leda till ökad byråkrati och ökat flygande och utan att vi hade fått veta vilka fördelar det skulle ha för att stärka litteraturens och läsningens ställning bland göteborgarna. Vi kunde också se att det skulle bli svårt att ens hinna med det omständliga ansökningsförfarandet för en ansökan år 2019. Vi röstade därför nej till förslaget då vi med endast ett yrkande som beslutsunderlag inte var beredda att godkänna en ansökan.

I juni samma år kom ärendet upp igen med förslag från stadsledningskontoret att avsluta ansökningsförfarandet för år 2019. Detta efter rekommendation av Unescos programråd som mycket riktigt menade att tidsramen var för snäv för staden att hinna med. I tjänsteutlåtandet finns ekonomiska konsekvenser beskrivna. Man anför där en kostnad på 100 000 kr/år i fyra år, en uppgift som man kopierat från M, L, C och Kd:s yttrande till beslutet 2019-03-13. Uppenbarligen gjorde inte stadsledningskontoret någon egen bedömning eller kvalitetssäkring av kalkylen.

Nu ett år senare visar det sig att kalkylen inte stämmer, kostnaden beräknas landa på minst 2 miljoner kr/år istället för 100 000 kr/år. Stadsledningskontoret föreslår därför att staden inte ska ansöka om att bli litteraturstad år 2021 heller.

Det är beklagligt att de partier som drivit ärendet i kommunstyrelsen - V, Mp, M, L, C och Kd - inte i ett tidigare skede fördjupat sig i vad ett deltagande innebär och bemödat sig om en kvalitetssäkrad kostnadskalkyl. Då hade vi besparat staden de administrativa kostnader handläggningen hittills inneburit.

Yttrande

2020-03-09

Ärende nr: KS 2020-03-11, 2.2.2, Dnr: 0530/19

Yttrande angående – Information om ansökan om att bli en Unesco Creative City of Literature.

Yrkandet

SD tog redan i maj 2019 tydlig ställning för att Göteborgs kommun inte skulle ansöka om att bli en "Unesco city of Literature". Sverigedemokraterna befarade redan då att engagemanget skulle bli betydligt mycket dyrare än först prognostiserat. Sverigedemokraterna befarade även att engagemanget inte på något sätt skulle få en positiv inverkan på kommunens lagstadgade ansvar och kärnuppgift att lära alla barn och unga att läsa och skriva.

Det är glädjande att stadsledningskontoret nu föreslår att avskriva ansökan om att bli en Unesco City of Literature. Det är beklagligt att det måste gå så långt att budgeten spräcks betydligt (och det innan projektet ens drar igång) innan någon annan än SD inser hur verkligheten ser ut.

Delar av stadens ledande tjänstemän och politiska representanter vill trots detta ändå gå vidare och satsa stadens begränsade resurser på ett internationellt symbol- och prestigeprojekt.

Att föreslå detta i ett för staden ansträngt ekonomiskt läge, vilket redan resulterat i neddragningar av redan befintlig läsfrämjande verksamhet, visar på den allt större diskrepans som finns mellan stadens ledning och vanligt folk. Ett internationellt prestigeprojekt där våra barn och unga riskerar att tvingas betala för notan i form av i slutändan ännu sämre läs och skrivkunskaper gynnar inte de som redan har dåliga eller otillräckliga kunskaper. De sista årens allt sämre PISA resultat borde om något ha varit en väckarklocka för stadens ledning att fokusera och satsa på kärnverksamhet i stället för prestigeprojekt.

Bifogat nedan/nästa sida finns SDs yttrande från maj 2019.

Yttrande

2019-05-28

Yttrande angående – Återrapportering av uppdraget att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

Göteborgs kommun har precis tvingats dra ned på anslag till kulturen i flera stadsdelar i Göteborg. Vi har dragit ner på läsfrämjande verksamhet, vi har tvingats ta bort ett stort antal elevplatser till kulturskolan, samt stängt fritidsgårdar flera kvällar i veckan för att kunna spara in pengar.

I ett yttrande (bilaga 1) kopplat till beslutet om att ansöka om att bli en "UNESCO City of literature" beskrivs att finansiering skulle bli uppskattningsvis 100 000 kr per år i fyra år. Om ansökan skulle godtas skulle det finnas behov av projektkoordinator, kontorsplats, kommunikation samt en pott för resor. Finansiering av ansökan skulle ske inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubileet.

Som ni säkert förstår, står detta nu i relation till andra viktigare utgifter vad gäller kulturfrågor i kommunens ansträngda budget. När blev prestigeutnämningar och jubileumsfester viktigare än att lära våra barn läsa i ett ständigt pågående och utvecklande projekt? Utbildning borde vara av absolut största prioritet när det kommer till kulturanslag, då vi har många barn som kämpar med svenska språket för att kunna bli en fungerande del av Göteborg.

Yrkande
2020-03-06
reviderat 2020-03-10

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)
2.2.2

Yrkande angående – Information om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborgs Stad ansöker om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021.
2. Resurser för att ta fram ansökan löses inom stadsledningskontorets rambudget.
3. Finansiering för att driva arbetet ifall ansökan beviljas och Göteborg blir en litteraturstad hänskjuts till budgetberedningen.

Yrkandet

Vi rödgrönrosa menar att det trots en högre kostnad, främst för att det bedömda behovet av en projektkoordinator har ändrats från en tjänst på 50% till heltid, är angeläget att gå vidare med ansökan om att Göteborg ska bli en Unesco Creative City of Literature 2021. Utmärkelsen ger förutsättningar att främja, stärka och utveckla litteraturens roll och i samhället och fungera som hävstång för en hållbar stadsutveckling. Syftet är att sätta ljus på det arbete som redan görs inom det litterära området i Göteborg och att samordna och informera från det i en gemensam plattform.

Genom att bli utnämnd till UNESCO City of Literature kan Göteborg kraftfullt positionera sig som litteraturstad, samt få tillgång till erfarenheter, ny kunskap och de senaste resultaten inom forskning och utveckling från andra städer i nätverket. Genom att koppla ansökan till stadens 400-årsfirande kan också firandet förstärkas med flera aktiviteter och samtidigt säkerställs att litteraturen tar en tydlig plats i stadens jubileum.

När det gäller arbetet med att ta fram ansökan, som måste påbörjas under innevarande år, så har stadsledningskontoret inte gjort någon bedömning av kostnaderna, vilket försvårar den fortsatta politiska beredningen av förslaget. Det som främst kommer att ta resurser i anspråk är den obligatoriska kartläggningen av litteraturfältet i staden och framtagandet av den fyraåriga handlingsplanen.

I den skrivelse där förslaget ursprungligen formulerades och som finns som bilaga till tjänsteutlåtandet har de undertecknande organisationerna uppskattat att det krävs cirka 10 % av en heltidstjänst för att ta fram ansökan samt lägga förslag på budget och arbetsprocess framåt. De undertecknande organisationerna erbjuder sig vidare att bistå med underlag, att ta fram delar i ansökan, vara ett stöd i ansökningsprocessen och att delta i gemensamma arbetsmöten i behov under ansökningsprocessen för att minimera stadens belastning. Dessutom finns det ju sedan tidigare ett utkast till ansökan från den avbrutna processen 2019. Sammantaget bör det alltså röra sig om en relativt liten summa pengar som behövs under 2020.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-02-17

Diarienummer 0530/19

Handläggare

Linda Johannessen

Telefon: 031-368 01 22

E-post: linda.johannessen@stadshuset.goteborg.se

Information om ansökan att bli en Unesco Creative City of Literature 2021

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Göteborgs Stad ansöker inte om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade 2019-06-12 § 496 beslut om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en Unesco City of Literature 2021. Initiativet kom från en gruppering bestående av Bokmässan i Göteborg, Författarcentrum Väst, Göteborgs Litteraturhus med flera som i en skrivelse föreslog kommunstyrelsen att ta beslut om att ansöka.

Stadsledningskontoret har fått information om att Svenska Unescorådet nyligen har beslutat om nya rutiner vilket innebär att en intresseanmälan ska lämnas in redan 1 april 2020. Efter intresseanmälan står sökande städer som kandidater under ett år innan den fullständiga ansökan ska lämnas till Svenska Unescorådet 30 april 2021.

Stadsledningskontorets bedömning, efter jämförelse med de kreativa städerna i Sverige och litteraturstäderna i Norden, är att uppdraget för en stad i Göteborgs storlek kräver minst en koordinator på heltid för att hantera såväl det lokala som det globala perspektivet. Den sammanlagda kostnaden bedöms uppgå till i storleksordningen 2 mnkr för att säkra kommunikation, marknadsföringsmaterial, studiebesök, resor samt projektmedel, vilket är mera omfattande än vad som funnits med i underlag vid tidigare beslut i ärendet.

Stadsledningskontoret bedömer vidare, att om kommunstyrelsen beslutar att gå vidare med ansökan, och den beviljas, så bör kulturnämnden få uppdraget att koordinera det fortsatta arbetet.

Utifrån rådande förutsättningar, att en intresseanmälan ska skickas in redan den 1 april 2020, att kostnaden bedöms högre än i tidigare underlag, samt att ingen finansiering finns anvisad, bedömer stadsledningskontoret att kontoret inte kan gå vidare med ansökan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att ingå i nätverket av kreativa städer är inte behäftat med någon avgift, men en medlem förbinder sig att bedriva ett långsiktigt och hållbart arbete med nätverket, vilket bland annat innebär att det ska finnas tillräckliga resurser för genomförandet av den egna

verksamheten som kreativ stad. Viktigt att notera är att utnämningen till att bli en Unesco Creative City of Literature gäller tills vidare. Avstämning med Östersund och Norrköping som är de andra två kreativa städerna i Sverige samt städerna för litteratur i Norden visar att åtagandet för en stad i Göteborgs storlek bör omfatta ca 2 mnkr årligen, även om det är svårt att i nuläget bedöma om ytterligare kostnader kan tillkomma.

Den beräknade kostnaden om ca 2 mnkr utgörs till drygt hälften av personalkostnader för en koordinator på heltid och kommunikatör på deltid ca 20 procent. Övriga omkostnader gäller bland annat resor till årskonferensen som sker i olika kreativa städer varje år och resor för möten med andra litteraturstäder. Medel behöver också knytas till aktiviteter i den fyraåriga handlingsplan som ska ingå i ansökan, där Göteborg behöver lägga en grund som sedan växlas upp i samverkan med andra aktörer och bidragsgivare. Handlingsplanens aktiviteter ska främst arbeta lokalt för att stärka Göteborg som litteraturstad, men de behöver också kopplas till globala initiativ.

När kommunstyrelsen tog beslut om att ansöka i juni 2019 uppskattade initiativtagarna att det skulle räcka med en koordinator på halvtid. Stadsledningskontoret bedömer, efter jämförelse med andra nuvarande kreativa städer, att det krävs minst en heltidstjänst för att hålla ihop arbetet med det stora antal aktörer som krävs såväl internt i staden som externt i civilsamhälle, näringsliv och akademi.

Stadsledningskontoret bedömer därför inte att kontoret kan föreslå kommunstyrelsen att gå vidare med ansökan om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021, då kostnaderna bedöms högre än vad som fanns med som underlag i tidigare beslut, samt att finansiering inte finns anvisad.

Arbetet med att arbeta fram ansökan skulle ske under 2020 vilket i så fall belastar stadsledningskontoret, kulturförvaltningen och andra berörda förvaltningar och bolag. Det som främst kommer att ta resurser i anspråk, är den obligatoriska kartläggningen av litteraturfältet i staden och framtagandet av den fyraåriga handlingsplanen. Det finns inga medel avsatta i kommunfullmäktiges budget för 2020.

Bedömning ur ekologisk dimension

Unesco Creative Cities ska enligt Svenska Unescorådets riktlinjer bidra till genomförandet av Agenda 2030 genom att verka för en hållbar utveckling på lokal och regional nivå. Detta inkluderar ekonomiska, sociala och ekologiska dimensioner.

Ett medlemskap skulle innebära en del resor för att närvara vid årsmöten och konferenser, minst två gånger per år. I enlighet med stadens policy och riktlinjer för resor i tjänsten ska de minst klimatpåverkande färdmedlen undersökas och väljas och när det är lämpligt ska webb- och videomöten ersätta resor. Utifrån de krav som finns i nätverket kommer dock inte webb- och videomöten kunna ersätta medverkan vid årskonferensen.

Bedömning ur social dimension

Läsdelegationens betänkande *Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället* konstaterar att läsfärdigheten bland landets barn och unga generellt gått ner de senaste åren och att skillnaderna i läsfärdighet mellan olika befolkningsgrupper ökar.

Läskunnighet är en grundläggande förutsättning för att klara sin utbildning, vilket påverkar hela livssituationen och på sikt folkhälsan. Många samhällsaktörer behöver

därför tillsammans kraftsamla för att skapa intresse och lust bland unga för läsning och bildning. Göteborgs Stad har i arbetet för jämlik stad valt mobiliseringsfrågan ”Staden där vi läser för våra barn”.

I ansökan ska även andra målgrupper adresseras, för att säkra jämställdhet och prioriterade gruppers tillgång till det kulturella fält som staden valt att jobba inom.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2019-06-12 § 496
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande Återrapportering av uppdraget att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature, 2019-05-12 (0530/19)
3. Skrivelse från initiativtagare 2019-02-11

Ärendet

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att Göteborg ska ansöka om att bli en Unesco Creative City of Literature 2021. Stadsledningskontoret informerar i detta tjänsteutlåtande kommunstyrelsen om att kontoret bedömer att uppdraget inte kan fullföljas, och att en intresseanmälan därmed inte kommer att skickas in.

Beskrivning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen från en gruppering bestående av Bokmässan i Göteborg, Författarcentrum Väst, Göteborgs Litteraturhus, Svenska PEN, Poesiwerken och Politisk Poesifestival samt ytterligare organisationer föreslogs kommunstyrelsen att fatta beslut om att Göteborgs Stad skulle ansöka om att bli utnämnd av Unesco till City of Literature. Kommunstyrelsen fattade beslut 2019-06-12 §496 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en Unesco City of Literature 2021 och att hänskjuta finansieringen till budgetberedningen.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2019-03-13 §167 om att ansöka redan för 2019, men denna process avbröts 6 maj efter avstämning med Svenska Unescorådet som ansåg att tidsramen var för snäv: *"Vid en ansökan redan den 30 juni 2019, så måste processen skyndas igenom på ett sådant sätt att det riskerar försämma förutsättningarna för en bra ansökan, en bra beslutsprocess och inte minst för arbetet som kommande kreativ stad."* Svenska Unescorådet uttryckte samtidigt att rådet ser positivt på en ansökan från Göteborg och välkomnade därför staden att återkomma inför 2021.

Svenska Unescorådets nya rutiner för ansökan

I december 2019 fattade Svenska Unescorådet beslut om ny rutin för ansökan. En intresseanmälan ska lämnas in senast 1 april året innan ansökan ska skickas in till Unesco. Intresseanmälan ska innehålla en motivering till varför staden vill bli en kreativ stad och inom vilket område. Intresseanmälan ska vara underskriven av kommunstyrelsens ordförande. Den stad som ansöker ska delta i möten inom ramen för det nationella arbetet med Unescos kreativa städer redan från 1 april 2020.

Under året som kandidat ska arbetet med ansökan ta form. Ansökan ska baseras på en kartläggning av stadens totala resurser inom litteraturområdet, identifiera utvecklingsområden, ge historiska referenser samt presentera en fyraårig handlingsplan för vad staden, samarbetspartners och finansörer vill åstadkomma som en Unesco Creative City of Literature. Projekten i handlingsplanen ska utgå från lokala utvecklingsbehov som lyfts till global kontext genom samverkan med andra kreativa städer i nätverket.

Ansökan ska vara Svenska Unescorådet tillhanda 30 april 2021. Besked om nya antagna städer i Unesco Creative Cities Network meddelas på World Cities Day 30 oktober 2021, med förhandsbesked tre dagar i förväg.

En ansökan som litteraturstad ska arbetas fram i bred och långsiktig samverkan med olika kulturaktörer, civilsamhälle, näringsliv och akademi och koppla an till minst två ytterligare kulturella fält. Ansökan styr arbetet för fyra år framåt varefter utförlig rapport ska lämnas till Unesco och ny fyraårsplan ska presenteras.

Nätverkets syfte

Unescos nätverk för kreativa städer startade 2004 för att stödja internationellt samarbete mellan städer som identifierat kreativitet som en strategisk faktor för hållbar stadsutveckling. I nätverket arbetar städerna inom ett av sju kreativa fält: hantverk och folklig konst, digitala konstnärliga uttryck, film, design, gastronomi, litteratur eller musik.

Nätverket har växt mycket på kort tid och omfattar idag 246 städer. Två städer i Sverige ingår idag i nätverket. Östersund utsågs 2010 till kreativ stad inom gastronomi. Norrköping utsågs 2017 till kreativ stad inom musik.

I nätverket representeras staden av tjänstepersoner och politiker, men en bred samverkan med civilsamhälle, näringsliv och akademi är en grundförutsättning för arbetet i nätverket.

Max fyra städer per land kan nomineras varje år. Ingen annan svensk stad är på gång med en ansökan inför 2021.

Som laboratorier för idéer och innovationer bidrar Unescos kreativa städer till att uppnå de hållbara utvecklingsmålen genom innovativt tänkande och handling. Några exempel på mål som litteraturstäderna arbetar med:

- Främja läsning bland ungdomar genom utbildningsprogram och sociala kampanjer för att stimulera ett livslångt intresse för litteratur
- Skydda yttrandefriheten och mångfalden genom att ge skydd åt förföljda författare
- Öka tillgängligheten till det litterära livet för kreatörer och konsumenter genom utbyten, evenemang och konferenser
- Stimulera det egna skapandet genom att omvandla medborgare från litterära konsumenter till litterära producenter

Åtagande vid utnämning till en Unesco Creative City of Literature

Utifrån Unescos uppdragsbeskrivning för nätverket och Svenska Unescorådets riktlinjer ställs följande krav på en stad som utnämnts:

- På global nivå, i kontakter med Unesco och vid internationella möten, ska staden verka för jämställdhet och konstnärlig frihet, samt bidra till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i linje med FN:s mål i Agenda 2030 med särskilt fokus på hållbarhetsmål 11 om hållbara städer och samhällen och mål 17 om globalt partnerskap.
- Vara en aktiv medlem vilket innebär att staden ska delta med en delegation om minst en representant, helst tillsammans med borgmästare, vid nätverkets årskonferens och inför detta möte ska ett ”Mayors Letter of Intent” lämnas till Unesco. Förväntan är att en politiker på borgmästarnivå deltar åtminstone vartannat år. Årligen genomförs internationella sub-gruppsmöten specifikt för litteraturstäderna och olika studiebesök. Svenska Unescorådet ordnar också nationella träffar årligen för de svenska städer som är medlemmar.
- När den fullständiga ansökan lämnas in i april 2021 ska den innehålla en fyraåring handlingsplan med aktiviteter och projekt som staden med partners och medfinansiärer förbinder sig att driva lokalt, regionalt och internationellt. Handlingsplanen ska innehålla insatser, mål, effekter och en årlig budget. Dessutom ska planen redogöra för struktur och styrning för genomförande av

handlingsplanen. Arbetet ska drivas i ett team med en bredd av kompetenser sammankallade av en koordinator (så kallad ”focal point”) som utgör Unescos kontaktperson.

- Staden ska bidra till en hållbar medverkan från resurssvaga städer i nätverket och bidra till att nätverket utvidgas i delar av världen som är underrepresenterade.
- Staden ingår i arbetet med att bedöma nya ansökningar och introducera nya medlemmar, vilket är ett omfattande arbete eftersom nätverket växer snabbt (2019 utsågs 66 nya medlemmar).
- En utnämning som Unesco Creative City of Literature gäller tills vidare.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har fått information om att Svenska Unesco-rådet i december 2019 fattade beslut om den nya rutinen att en intresseanmälan ska skickas in redan den 1 april 2020.

Stadsledningskontorets bedömning, efter jämförelse med de kreativa städerna i Sverige och litteraturstäderna i Norden, är att uppdraget för en stad i Göteborgs storlek kräver minst en koordinator på heltid för att hantera såväl det lokala som det globala perspektivet. Den sammanlagda kostnaden bedöms uppgå till i storleksordningen 2 mnkr för att säkra kommunikation, marknadsföringsmaterial, studiebesök, resor samt projektmedel, vilket är mera omfattande än vad som funnits med i underlag vid tidigare beslut i ärendet.

Stadsledningskontoret bedömer vidare, att om kommunstyrelsen beslutar att gå vidare med ansökan, och den beviljas, så bör kulturnämnden få uppdraget att koordinera det fortsatta arbetet.

Utifrån rådande förutsättningar, att en intresseanmälan ska skickas in redan den 1 april 2020, att kostnaden bedöms högre än i tidigare underlag, samt att ingen finansiering finns anvisad, bedömer stadsledningskontoret att kontoret inte kan gå vidare med ansökan.

Magnús Sigfússon

Eva Hessman

Direktör Stadsutveckling

Stadsdirektör

Återrapportering av uppdraget att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

§ 496, 0530/19

Beslut

Enligt stadsledningskontorets förslag och yrkande från V, MP, M, L och C:

1. Information om att stadsledningskontoret efter återkoppling från UNESCOs programråd har avbrutit arbetet med ansökan till att bli en UNESCO City of Literature, antecknas.
2. Kommunstyrelsens uppdrag 2019-03-13 § 167 till stadsledningskontoret att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature förklaras fullgjort.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en UNESCO City of Literature 2021.
4. Finansieringen hänskjuts till budgetberedningen.

Tidigare behandling

Bordlagt den 29 maj 2019, § 441.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 12 maj 2019.

Yrkande från V, MP, M, L och C samt särskilt yttrande från KD den 29 maj 2019.

Yttrande från SD den 28 maj 2019.

Yttrande från S den 7 juni 2019.

Yrkanden

Marina Johansson (S), Jörgen Fogelklou (SD) och Martin Wannholt (D) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag och avslag på yrkande från V, MP, M, L och C den 29 maj 2019.

Daniel Bernmar (V) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag och yrkande från V, MP, M, L och C den 29 maj 2019.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen beslutar först att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Ordföranden Axel Josefson (M) ställer härefter propositioner på bifall respektive avslag på yrkande från V, MP, M, L och C och finner att det bifallits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för bifall och Nej för avslag på yrkande från V, MP, M, L och C.”

Daniel Bernmar (V), Helene Odenjung (L), Karin Pleijel (MP), Grith Fjeldmose (V), Naod Habtemichael (C), tjänstgörande ersättaren Nina Miskovsky (M) och ordföranden Axel Josefson (M) röstar Ja (7).

Martin Wannholt (D), Marina Johansson (S), Jessica Blixt (D), Jörgen Fogelklou (SD), Jonas Attenius (S) och tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) röstar Nej (6).

Protokollsanteckningar

Elisabet Lann (KD) antecknar följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat Ja.

Representanterna från D antecknar följande till protokollet: Detta projekt kostar en bra bit över 500.000 kr per år enligt tjänsteutlåtandet. Kostnaden motsvarar Slottskogsobservatoriets årliga behov av stöd för att 10.000 besökare, främst skolbarn skall få ta del av mer naturvetenskap. Det senare säger Alliansen nej till av ekonomiska skäl. Prestigeprojekt med utlandsresor och arrangemang för vuxna prioriteras högre än kunskap för våra barn och unga.

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 29 maj 2019.

Jörgen Fogelklou (SD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 28 maj 2019.

Representanterna från S antecknar som yttrande en skrivelse från den 7 juni 2019.

Reservation

Jörgen Fogelklou (SD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret
Budgetberedningen

Dag för justering

2019-06-24

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Axel Josefson

Justerande
Daniel Bernmar

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-05-12

Diarienummer 0530/19

Handläggare

Cornelia Lönnroth

Telefon: 031-3680457

E-post: cornelia.lonnroth@stadshuset.goteborg.se

Återrapportering av uppdraget att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Information om att stadsledningskontoret efter återkoppling från UNESCOs programråd har avbrutit arbetet med ansökan till att bli en UNESCO City of Literature, antecknas.
2. Kommunstyrelsens uppdrag 2019-03-13 § 167 till stadsledningskontoret att ansöka om att bli en UNESCO City of Literature förklaras fullgjort.

Sammanfattning

I en skrivelse till kommunstyrelsen från en gruppering bestående av *Bokmässan i Göteborg*, *Författarcentrum Väst*, *Göteborgs Litteraturhus*, *Svenska PEN*, *Poesiwerken* och *Politisk Poesifestival* samt ytterligare organisationer föreslogs kommunstyrelsen att fatta beslut om att Göteborgs Stad skulle ansöka om att bli utnämnd av UNESCO till City of Literature.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2019-03-13 § 167 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en UNESCO City of Literature och att finansieringen av ansökan skulle ske inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubileet.

Efter att utlysningen publicerats framkom ytterligare information, till exempel att en handlingsplan för kommande 4-års period där insatser, parter, mål, effekter och en årlig budget för åtagandet beskrivs skulle vara med i ansökan. Struktur för genomförande och förvaltning av handlingsplanen samt presentation av stadens organisation och styrningsstruktur för arbetet skulle också finnas med. Stadsledningskontoret har skickat in ett utkast på ansökan och har efter återkoppling från programrådet gjort bedömningen att staden inte går vidare med ansökan innan 30 juni 2019.

Ekonomiska konsekvenser

I ett yttrande (bilaga 1) kopplat till beslutet om att ansöka beskrivs att finansiering skulle bli uppskattningsvis 100 000 kr per år i fyra år och att om ansökan skulle godtas skulle det finnas behov av projektkoordinator, kontorsplats, kommunikation samt en pott för resor.

Barn-, mångfalds-, jämställdhets-, miljö- och omvärldsperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa perspektiv.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2019-03-13 § 167 samt yrkande av V, MP, M, L och C, Yrkande av S och yttrande av M, L, C och KD
2. Skrivelse till Göteborgs Stad gällande UNESCO City of Literature

Ärendet

Kommunstyrelsen fattade 2019-03-13 §167, Dnr 0530/19, beslut i enlighet med yrkande av V, MP, M, L och C att ge stadsledningskontoret i uppdrag att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en UNESCO City of Literature. Stadsledningskontoret gör efter återkoppling från programrådet bedömningen att staden inte går vidare med ansökan.

Beskrivning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen från en gruppering bestående av *Bokmässan i Göteborg, Författarcentrum Väst, Göteborgs Litteraturhus, Svenska PEN, Poesiwerken och Politisk Poesifestival* samt ytterligare organisationer föreslogs kommunstyrelsen att fatta beslut om att Göteborgs Stad skulle ansöka om att bli utnämnd av UNESCO till City of Literature. Kommunstyrelsen fattade beslut 2019-03-13 §167 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en UNESCO City of Literature och att finansieringen av ansökan skulle ske inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubileet.

Skrivelsen

Undertecknande organisationer ville med skrivelsen också slå fast att de står till stadens förfogande under ansökningsprocessen och kan ställa upp med arbetstimmar. I skrivelsen beskrivs vad undertecknande organisationer åtar sig att bistå med i form av stöd och arbetsinsatser under hela processen. I skrivelsen finns också exempel på kostnader som de undertecknande tycker bör bäras av Göteborgs Stad.

Syftet med att ansökan beskrivs vara att sätta ljus på det arbete som redan görs inom det litterära området i Göteborg och att samordna och informera om det på en gemensam plattform. Syftet skulle också vara att med en utnämning, att vara en av UNESCOs Cities of Literature, skulle Göteborg kunna positionera sig kraftfullt som litteraturstad, samt få tillgång till erfarenheter, ny kunskap och de senaste resultaten inom forskning och utveckling från andra städer i nätverket.

Ansökan

Möjligheten att ansöka för att bli en av Unescos Cities of Literature öppnades 3 april. Ansökningsformulär och förutsättningar för ansökan publicerades då på hemsidan för Unesco Creative Cities Network. Senast 30 juni skulle ansökan med rekommendationsbrev från Unesco programråd på regeringskansliet vara inskickat.

I ansökan skulle det framgå hur staden arbetat med området innan, vilka aktörer som varit involverade och hur internationella samarbeten sett ut. I ansökan skulle också en handlingsplan för de nästkommande fyra åren presenteras. Handlingsplanen skulle beskriva de viktigaste initiativen som staden åtar sig för att uppnå nätverkets mål: Att använda kreativitet som drivkraft för en hållbar utveckling på lokal och internationell nivå.

Handlingsplanen skulle innehålla högst tre större initiativ, insatser, program eller projekt. Två av de föreslagna initiativen skulle omfatta det kreativa område som ansökan avser och ett av de presenterade initiativen skulle vara av övergripande karaktär och koppla samman med minst ett av de andra kreativa områden som omfattas av nätverket.

Initiativen skulle beskrivas med omfattning mål, uppsökande verksamhet och intressenter (partner, deltagare och målgrupp), förväntade resultat och effekter i form av kvalitet, mångfald och innovation. Initiativ som inbegriper samarbete mellan staden, privata

sektorn, civilsamhället, yrkesorganisationer och övriga kulturinstitutioner verksamheter premieras. Initiativ som stödjer utvidgningen av nätverket i underrepresenterade regioner och länder samt åtgärder som involverar städer i utvecklingsländer uppmuntras. I ansökan skulle också en total årlig budget för genomförandet av den föreslagna åtgärdsplanen redovisas. Alla de resurser som staden planerar att bidra med skulle finnas med, inte bara finansiella resurser utan även personal, anläggningar etc. Eventuella befintliga finansierings- och/eller ansökningar som planeras till nationella och internationella finansieringsorgan för att komplettera stadens egen budget skulle beskrivas. Planerad struktur för genomförande och förvaltning av handlingsplanen samt presentation av stadens organisation och styrningsstruktur skulle också presenteras.

Viktigt att notera är att utnämningen till att bli en UNESCO City of Literature gäller tillsvidare.

Arbete med ansökan

Under mars och april har arbetet med ansökan genomförts tillsammans med representanter från kulturförvaltningen, Göteborg & Co och nätverket som står bakom skrivelsen till kommunstyrelsen. Kontakt har också tagits med koncernavdelningen kultur på Västra Götalandsregionen för avstämning om eventuell medverkan i ansökan. Planeringsmöten med berörda parter med fördelning av arbetsuppgifter har genomförts inför färdigställande av ansökan.

Kontakter och återkoppling från Unescos programråd på regeringskansliet

Vid första mötet fick stadsledningskontoret besked att utkast på ansökan behövde vara programrådet tillhanda 7 maj och en fullständig ansökan behövde vara klar till styrelsemöte den 17 maj för att kunna bedöma om de kan skriva rekommendationsbrev vilket krävs för att kunna skicka in en ansökan.

Vid nästa möte med Unescos programråd reviderades tidplanen, till att utkast behövde vara klart 3 maj inför möte med arbetsutskott, och fullständig ansökan behövde vara klar 10 maj. Utkast på ansökan skickades in den 3 maj (dock utan konkret handlingsplan för 4-årsperioden då det inte varit möjligt att ta fram en sådan inom den angivna tidsramen).

Följande svar kom från programrådet 6 maj.

Först och främst vill vi verkligen understryka att vi ser mycket positivt på Göteborg stads intresse av Unescos nätverk för kreativa städer och vilja att ansöka om medlemskap. Vi ser också att ni har en stor potential i er verksamhet, engagemang och partners.

Att som stad bli en av Unescos kreativa städer är, som vi tidigare har understrukt ett långsiktigt åtagande och vår erfarenhet inte enbart baserad från tidigare ansökningar till Unescos nätverk för kreativa städer, är att det kräver ett gediget förankringsarbete över längre tid med samverkan och dialog, med relevanta aktörer i staden och med regionen.

Vi hade uppe frågan om er vilja att ansöka om medlemskap i nätverket på vårt AU-möte i fredags och vi upplever att vid en ansökan redan den 30 juni 2019, så måste processen skyndas igenom på ett sådant sätt att det riskerar försämma förutsättningarna för en bra ansökan, en bra beslutsprocess och inte minst för arbetet som kommande kreativ stad.

AU kommer med bakgrund av detta rekommendera styrelsen vid sitt möte den 17 maj, att vi istället gärna ser en ansökan om medlemskap från Göteborg stad 2021.

Slutligen vill vi också framföra att vi under denna tid, gärna bidrar som bollplank mm. Vi tänker också att ni även kommunikativt för ert 400-års jubileum 2021, både kan kommunicera det faktum att ansökan är inskickad den 30 juni och att ansökan slutligen förhoppningsvis godkänns i nov 2021. Vi diskuterar gärna denna och andra frågor vidare med er.

Stadsledningskontorets bedömning

När beslut fattades om att Göteborgs Stads skulle ansöka om att bli en UNESCO City of Literature fanns inte all information om vad som krävdes för att inkomma med en ansökan framme. För att ansöka behövs en konkret handlingsplan för kommande 4-årsperiod där insatser, parter, mål, effekter och en årlig budget för åtagandet beskrivs. Struktur för genomförande och förvaltning av handlingsplanen samt presentation av stadens organisation och styrning ska också finnas med. Stadsledningskontoret gör efter återkoppling från programrådet bedömningen att staden inte bör gå vidare med ansökan innan 30 juni 2019 och föreslår därför att kommunstyrelsen fattar beslut om att anteckna informationen att stadsledningskontoret inte kommer att arbeta vidare med ansökan om att bli en UNESCO City of Literature 2019.

Magnús Sigfússon

Direktör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Yrkande från V och MP om att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

§ 167, 0530/19

Beslut

Enligt yrkande från V, MP, M, L och C:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en UNESCO City of Literature.
2. Finansiering av ansökan sker inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubileet.

Handlingar

Yrkande från V, MP, M, L och C den 6 mars 2019.

Yrkande från S den 8 mars 2019.

Yttrande från M, L, C och KD den 11 mars 2019.

Protokollsanteckning från S den 13 mars 2019.

Yrkanden

Helene Odenjung (L) yrkar bifall till yrkande från V, MP, M, L och C den 6 mars 2019.

Marina Johansson (S) och Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från S den 8 mars 2019.

Propositionsordning

Ordföranden Axel Josefson (M) ställer propositioner på yrkandena och finner att Helene Odenjungs yrkande bifallits.

Protokollsanteckningar

Representanterna från M, L och C antecknar som yttrande en skrivelse från den 11 mars 2019.

Representanterna från S antecknar till protokollet vad som framgår av skrivelse från den 13 mars 2019.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2019-04-12

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Daniel Bernmar

Yrkande

V, MP, M, L, C, KD

19-03-06

Yrkande om att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ansöka om att Göteborgs Stad ska bli en UNESCO City of Literature.
2. Finansiering av ansökan sker inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubileet.

Yrkandet

UNESCOS Cities of Literature är ett globalt nätverk bestående av städer med djuplodat intresse för litteratur och litterär konst. Utmärkelsen ger städerna en stark profil internationellt och blir både en kvalitetsstämpel samt en katalysator för att främja, stärka och utveckla litteraturens roll och ställning i samhället. UNESCO utlyser ansökan om att bli Litteraturstad vartannat år. Nästa ansökningsperiod planeras till juni 2019, och gäller för 2020 och fyra år framåt.

Genom att bli utnämnd till UNESCO City of Literature kan Göteborg kraftfullt positionera sig som litteraturstad, samt få tillgång till erfarenheter, ny kunskap och de senaste resultaten inom forskning och utveckling från andra städer i nätverket. Genom att koppla ansökan till 2021 kan UNESCO City of Literature, Litteraturstaden Göteborg, bli en del av stadens 400-årsfirande.

Flera av stadens litterära organisationer och institutioner såsom Bokmässan i Göteborg, Författarcentrum Väst, Göteborgs Litteraturhus, Svenska PEN, Poesiwerken och Politisk Poesifestival, ställer sig bakom en ansökan och är villiga att bistå staden i arbetet.

Vi rödgrönrosa föreslår att ansökan till att bli en UNESCO City of Literature görs i juni 2019. Firandet kan då förstärkas med flera aktiviteter och samtidigt säkerställs att litteraturen tar en tydlig plats i stadens 400-årsjubileum.

Yrkande

(S)

2019-03-08

Yrkande angående – Yrkande från V och Mp om att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en Unesco City of Literature

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Yrkande från V och Mp om att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en Unesco City of Literature avslås.

Yrkandet

Det finns många roliga och intressanta samarbeten och nätverk runt om i världen som skulle kunna vara givande för staden att ingå i. Det krävs förmåga att prioritera bland dessa. De program eller samarbeten som staden väljer att delta i, bör väljas med omsorg bland annat utifrån kostnader och nytta. Redan ansökningsprocessen för City of Literature är omfattande och kostsam. Innan ett ansökningsförfarande kan starta måste staden, enligt Unescos instruktioner, ha finansiering och stöd för programmet samt ett kansli eller en koordinerande institution som kan ta på sig ansvaret.

Vi saknar fördjupad information om dessa förutsättningar i yrkandet. Det finns inte heller någon uppskattning av kostnaden för stadens ansökan. I yrkandet anges att kostnaden ska tas från Göteborg och Co:s budget för jubileumsåret. Det är oklart om något sådant budgetutrymme för ospecificerade kostnader finns, särskilt inte efter att kommunstyrelsen avslagit styrelsens hemställan om att tillskjuta ytterligare medel för planering inför jubileumsåret. Det bör också nämnas att det inte handlar om ett kortsiktigt åtagande. City of Literature är enligt Unesco ett långsiktigt engagemang, städerna som ingår slutar aldrig vara "litteraturstäder".

För städer som utses är förväntningarna höga på ett aktivt deltagande. Stadens grundläggande ekonomiska åtagande bör enligt Unesco omfatta årlig lön till en verksamhetsansvarig samt arbetsplats till denna. Budget för webb och underhåll, budget för att anordna events, budget för PR samt resebudget för två internationella konferenser årligen.

Vi gillar litteratur. Vi tror att förmågan att läsa kan öppna nya världar och ge nya insikter. Eller bara vara ett trevligt tidsfördriv. En utmaning idag är att få barn och unga att läsa mer. I Göteborg finns ett pågående långsiktigt arbete med just det; "Staden där vi läser för våra barn". Under jubileumsåret kommer resurser från Göteborg & Co:s jubileumsbudget att läggas på att mobilisera kring detta arbete; på att hylla och lyfta den viktiga sagostunden. Vi tror i detta läge att läsfrämjande satsningar på hemmaplan ger större nytta för göteborgarna än en ansökan om att bli en City of Literature.

Yttrande
2019-03-11

M, L, C, KD

Yttrande angående – Yrkande från V och Mp om att Göteborgs Stad ska ansöka om att bli en Unesco City of Literature

Yttrandet

UNESCO:s Cities of Literature är ett globalt nätverk bestående av städer med djuplodat intresse för litteratur och litterär konst. Nu har Göteborg möjligheten att bli den första litteraturstaden i Sverige. Genom att positionera sig som en litteraturstad så kan allt pågående litterärt arbete i staden samordnas och lyftas. Idag finns redan en mängd satsningar på området i form av utbildningar, litteraturhus, kulturhus, skolbibliotek, språkkaféer, kulturella mötesplatser och språkträffar. Inte minst är Göteborg är en stad där vi läser för våra barn och det är en fråga som syftar till att främja barns språk - och läsutveckling tidigt i livet. Det handlar om att öka kunskapen om vikten av högläsning med målet att barns ordförråd, läslust och läsförmåga ska öka. Vi ser att medverkan i UNESCO-nätverket kan medföra ytterligare uppstärkningar av dessa satsningar och även av Göteborg som en internationell stad där kunskap och bildning ligger i framkant.

Enligt den inkomna skrivelsen till Göteborgs Stad så ska finansiering ske inom Göteborg & Co:s rambudget för 400-årsjubiléet. För oss är det viktigt att kostnaderna hålls på en rimlig nivå. Fördelningen av kostnaderna på fyra år blir uppskattningsvis 100 000 kr per år. En projektkoordinator kommer att behövas för att förbereda ansökan under våren 2019. Om ansökan godtages kommer det finnas behov av projektkoordinator, kontorsplats, kommunikation samt en pott för resor.

För projektet så kommer en projektkoordinator att anställas motsvarande 50% av en heltidstjänst mellan 2020–2023. Förslagsvis så kan uppdraget kombineras med andra uppdrag som att samordna stadens fristadsarbete. Kostnaderna är små i jämförelse med fördelarna som projektet för med i staden. Att tituleras som en litteraturstad bidrar även till ökad turism och att Göteborg i framtiden kan bli en värdstad för UNESCO-nätverket. Vi ser gärna att Göteborg ansöker om att bli en litteraturstad. Att satsa på litteratur, samt att samordna befintliga verksamheter, bidrar till att Göteborg blir en starkare internationell litteraturstad och det öppnar vägar för invånarnas delaktighet i samhället.

Skrivelse till Göteborgs stad

Gällande UNESCO City of Literature

Göteborg

2019-01-07: Förslag ställt till Kulturnämnden

2019-02-11: Förslag ställt till Kommunstyrelsen

Förslag om att Göteborg ska ansöka om att bli en UNESCO City of Literature

Sammanfattning av förslaget

Undertecknade organisationer; *Bokmässan i Göteborg, Författarcentrum Väst, Göteborgs Litteraturhus, Svenska PEN, Poesiwerken och Politisk Poesifestival samt bifogat ytterligare organisationer (bilaga 1)* föreslår att Kulturnämnden alternativt Kommunstyrelsen ska fatta ett beslut om att Göteborg ska göra en ansökan om att bli utnämnd av UNESCO till City of Literature.

Syftet är att sätta ljus på det arbete som redan görs inom det litterära området i Göteborg och att samordna och informera från det i en gemensam plattform. Genom att bli utnämnd till UNESCO City of Literature kan Göteborg kraftfullt positionera sig som litteraturstad, samt få tillgång till erfarenheter, ny kunskap och de senaste resultaten inom forskning och utveckling från andra städer i nätverket.

Genom att koppla ansökan till 2021 kan UNESCO City of Literature, Litteraturstaden Göteborg, bli en del av stadens 400-årsfirande och bidra till den internationella lyskraft som jubiléet vill vara en katalysator för.

Kommentar och tillägg

Initiativet till denna skrivelse har föregåtts av ett möte med Anna Rosengren, förvaltningschef Kulturförvaltningen, som rekommenderade oss att inkomma med en skrivelse till kulturnämndens första möte 2019. Samtliga undertecknade organisationer står bakom skrivelsen. Undertecknade organisationer bedömer också att det finns ett brett stöd för en eventuell ansökan hos stadens och regionens litterära organisationer och institutioner.

I januari togs skrivelsen upp av Kulturnämndens presidium som inte tog vidare skrivelsen till Kulturnämnden. Istället fick förvaltningschef Kulturförvaltningen i uppdrag att lyfta skrivelsen i 2021-samrådet. Samrådet valde att, via Kulturförvaltningen, hänvisa vidare till kommunstyrelsen för politisk beredning. Därför adresserar nu undertecknade organisationer Kommunstyrelsen författad skrivelse.

Av skrivelsen framgår ett kortfattat förslag till process och tidplan för arbetet. Undertecknade organisationer står till stadens förfogande och bidrar gärna vid kommande arbets- och beslutsmöten så att ni kan ställa frågor och diskutera ansökningsprocessen.

Sedan skrivelsen togs upp av kulturnämndens presidium har ytterligare organisationer ställt sig bakom förslaget att ansöka om att Göteborg ska utses till en UNESCO litteraturstad. Dessa listas i bilaga 1.

Undertecknade organisationer kompletterar också skrivelsen med ett resonemang kring kostnader och arbetsinsats. I bilaga 2 framgår exempel på kostnader som Göteborgs Stad respektive undertecknade organisationer bör vara beredda att bära, fördelade över tid.

Ekonomiska konsekvenser

Undertecknade organisationer står till stadens förfogande under ansökningsprocessen och kan ställa upp med arbetstimmar. Vår bedömning är att det kommer att krävas en projektkoordinator som är anställd inom staden för att arbeta med ansökan under våren 2019. Målet bör vara att hitta resurser för detta inom befintlig ram.

Om ansökan godtages bör följande funktioner finnas för själva genomförandet: projektkoordinator, kontorsplats, kommunikation. Det behöver också finnas en pott för resor och utbyte mellan Göteborg och systerstäderna i nätverket, denna kan med fördel delas mellan stad och region. Enligt UNESCOs ansökningsguide bör en litteraturstad ha möjlighet att upprätta en budget för lokala aktiviteter och överbyggande projekt inom en period om fyra år.

Mycket finns dock på plats i Göteborgsregionen som kan vara utgångspunkt för en ansökan om att bli UNESCO:s Litteraturstad 2021. Staden har redan en rad litterära arrangemang och satsningar som intresserar och engagerar både lokalt, nationellt och internationellt. På så vis handlar det mer om att samla ihop det som redan finns och göra i en tydlig samordning, än att skapa något nytt.

Bakgrund

UNESCO utlyser ansökan om att bli Litteraturstad vartannat år. Nästa ansökan planeras till juni 2019, och gäller för 2020 och fyra år framåt. 2021 firar Göteborg 400 år, och flera insatser planeras inför och under jubileumsåret för att sätta ljus på stadens historia och utveckling.

Den 20 december 2018 fattade kommunfullmäktige beslut om ett ramverk för firandet under själva jubileumsåret 2021, som består av fyra stora höjdpunkter. En av dessa handlar om att binda samman året av en mångfald av upplevelser i hela staden som manifesteras och kommuniceras under jubileumsåret.

Undertecknade parter anser att 2021 är ett ypperligt tillfälle att lyfta fram Göteborg som Litteraturstad. Vi föreslår därför att ansökan till att bli en UNESCO City of Literature görs i juni 2019. På så vis kan vi vara med och förstärka firandet med flera aktiviteter och säkerställa att litteraturen tar en tydlig plats i stadens 400-årsjubileum.

Viktigt att notera är att utnämningen inte bara gäller ett år. Har man blivit utnämnd att delta i nätverket UNESCO Cities of Literature så gäller det tills vidare.

UNESCO Cities of Literature

UNESCOS Cities of Literature är ett globalt nätverk bestående av städer med djuplodat intresse för litteratur och litterär konst. Utmärkelsen ger städerna en stark profil internationellt och blir både en kvalitetsstämpel samt en katalysator för att främja, stärka och utveckla litteraturens roll och ställning i samhället.

UNESCOS litteraturstäder ingår i ett större nätverk, UNESCOs nätverk för kreativa städer (UNESCO Creative Cities Network), som inrättades 2004 för att stödja samarbete mellan städer där kreativitet är en strategisk faktor för hållbar stadsutveckling. 180 städer från 72 länder ingår i nätverket och städerna samarbetar internationellt med fokus på kreativitet och kulturproduktion.

Städerna inriktar sig på hantverk och folklig konst, digitala konstnärliga uttryck (media arts), film, design, gastronomi, litteratur eller musik. Idag finns det 28 litteraturstäder runt om i världen, varav två är inom Norden - Lillehammer och Reykjavik. Sverige har två städer inom nätverket men med

fokus på andra inriktningar: Östersund, utsedd inom gastronomi 2010, samt Norrköping, utsedd inom musik 2017.

För att bli utnämnd till en av UNESCOs litteraturstäder behöver man gå igenom en ansökningsprocess. Nätverket kompletteras med nya litteraturstäder vart annat år. Ansökningsprocessen bygger till stor del på att man ska beskriva och visa starka initiativ som redan görs inom det litterära området som man också är beredd på att dela med sig av till andra. Så här skriver UNESCO:

“The UNESCO designation City of Literature recognises excellence and places an obligation on cities to nurture and support their art form and collaborate internationally by sharing best practice, supporting freedom of speech and through projects which ensure literature reaches as wide and diverse an audience as possible, locally and internationally.”

Det handlar alltså om städer som har insatser som främjar läsning och det skrivna ordet, som ser betydelsen av litteraturens roll i samhället och som vill dela sina erfarenheter med andra. Som vidare vill tillägna sig ny kunskap genom bland annat internationella utblickar och de senaste resultaten inom forskning och utveckling, och som arbetar för att stötta författare inte minst när det kommer till yttrandefrihet. Det sistnämnda rimmar ju också väl med Göteborg som Fristad för förföljda konstnärer.

Lillehammer och Reykjavík – vad säger oss de nordiska erfarenheterna?

Den allra första Litteraturstaden i nätverket var Edinburgh. Idag består nätverket av 28 litteraturstäder (<http://www.cityofliterature.com/international-cities-of-literature/>). Bland dem finns två nordiska städer: Reykjavík och Lillehammer. I kontakt med Kristin Vidarsdóttir, projektledare i Reykjavík, och Olav Brostrup Muller, Kulturchef i Lillehammer, framgår följande erfarenheter:

- Vanligt med ett officiellt öppnande av Litteraturstaden när staden antagits, publikt arrangemang med utställningar, läsningar och aktiviteter
- Staden och regionen finansierar en tjänst: samordnare koordinator/projektledare
- Några större summor för projektet behöver inte garanteras, samarbetet och samordningen sker primärt med aktörer som redan har ett uppdrag – dock bör en viss del i budget avsättas till särskilda arrangemang och kommunikation
- Ofta andra litterära organisationer/institutioner/nätverk som står bakom initiativet för en stad att bli litteraturstad
- Att ansöka om att få bli UNESCOs Litteraturstad är en god erfarenhet för staden – man samordnar det som redan sker och lyfter fram fantastiska initiativ inom staden
- Att det vidare handlar om vilken stad invånarna vill bo i, att bli en litteraturstad handlar om att den egna staden positionerar sig inom kultur och litteratur men framförallt handlar det om att man sätter ljus på den egna staden, litteratur och kultur. Det internationella konkreta nätverksarbetet kan komma senare.

Varför ska Göteborg ansöka om att bli en City of Literature?

Syftet bör vara att sätta ljus på det arbete som redan görs inom det litterära området i Göteborg och att samordna och informera från en gemensam plattform. Genom att bli utnämnd till UNESCO City of Literature kan Göteborg kraftfullt positionera sig som litteraturstad, samt få tillgång till erfarenheter, ny kunskap och de senaste resultaten inom forskning och utveckling från andra städer i nätverket.

Vidare kan syftet med ansökan vara att:

- Skapa, stärka och förvalta nätverket inom litteratur i staden på ett välkomnande och samordnande sätt för att främja litteraturens roll och läsning samt stärka världens språk i samhället
- Särskilt lyfta fram de insatser som redan idag görs inom staden inom olika sektorer, verksamheter och organisationer på ett mer samordnat sätt med delar av gemensam kommunikation, kalender och insatser
- Samordna minst två gränsöverskridande aktiviteter per år; så som exempelvis ett arrangemang vid fängslade författares dag
- Genom dialog förstärka det litterära arbetet i staden och vara ett stöd till författare
- Nätverka och samverka med andra litteraturstäder i världen, lokala aktörer, staden, regionen och samarbetspartners
- Ligga i framkant när det gäller att uppmärksamma förnyelse av konstnärliga uttryck och/eller produktionsformer. Särskilt intressant blir samverkan med andra konstformer och gränslandet till dem (berättande, bildkonst/film, musik, teater mm)
- Uppmuntra ett rikt utbud av läs- och skrivfrämjande projekt för alla åldrar och kulturell mångfald i fråga om litteratur och berättande

En utnämning till Litteraturstad skulle också kunna bidra till positiva turistekonomiska effekter, bortom de effekter som uppenbart skulle komma utifrån ett ökat fokus på litteratur. Bland annat kan de städer som antas till nätverket bli värdstäder för UNESCO-nätverkets globala årsmöten.

Exempel på litterära satsningar som stärker en ansökan

Mycket finns på plats i Göteborgsregionen som kan vara utgångspunkt för en ansökan om att bli UNESCO:s Litteraturstad 2021. Staden har redan en rad litterära arrangemang och satsningar som intresserar och engagerar både lokalt, nationellt och internationellt. På så vis handlar det mer om att samla ihop det som redan finns och göra en tydlig och samordnad paketering, än att skapa något nytt.

En ansökningsprocess skulle per automatik sätta ljus på stadens litterära liv, och det samarbete som pågår mellan stad och region (Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen) respektive stad och stat (Göteborgs Stad och Statens Kulturråd) skulle synliggöras bättre. Ansökningsprocessen i sig skulle kunna stärka och skapa nya nätverk, och man skulle i ansökningsprocessen upptäcka det stora arbete som pågår inom litteraturområdet i staden men som ömse parter kanske inte känner till.

Nedan listas några exempel på litterära institutioner och satsningar i Göteborg som visar Göteborgs styrkor som litteraturstad och som kan användas som underlag i en eventuell ansökan. Observera att listan inte är komplett – om nämnden ställer sig positiv till att ta processen vidare hjälper gärna undertecknade organisationer till med att ta fram ytterligare underlag.

Bibliotek och kulturhus

Göteborg har idag 25 bibliotek samt flera bokbussar i staden. Stadsbiblioteket i Göteborg är stadens huvudbibliotek, placerat vid Götaplatsen. Det invigdes den 2 april 1967 av Astrid Lindgren. Stadsbiblioteket i Göteborg har Sveriges största utbud av litterära evenemang, året runt bland annat med en återkommande internationell Författarscen.

Biblioteken erbjuder även bokcirklar och lästips samt driver ungdomsverksamhet. Många ser numera sitt bibliotek som en viktig mötesplats, och flera av dem bjuder på språkcafé, eller språkträff, för dem som vill öva sig i svenskan eller andra språk genom samtal.

Det finns också flera kulturhus i olika delar av staden, exempelvis Blå stället i Angered och Frölunda Kulturhus. Dessa är också viktiga kulturella/litterära mötesplatser. Kulturhuset Blå Stället bär också huvudansvaret för den nystartade Angereds bokmessa som hade premiär 2018 och som breddar den litterära scenen i staden. Bokmässans syfte är att skapa en ny litteraturscen utanför stadskärnan med fokus på att lyfta litteraturen och poesin i förortsområden.

Det senaste tillskottet på Göteborgs litteraturhimmel är Världslitteraturhuset, som öppnade i Göteborg 1 december 2018.

Jämlikt Göteborg – ”Staden där vi läser för våra barn”

”Staden där vi läser för våra barn” är ett av fyra utpekade målområden i styrdokument beslutade av Göteborgs Stad och ingår i programmet Jämlikt Göteborg.

Målet är att öka kunskapen bland personal i staden, att stärka det läsfrämjande arbetet samt att öka medvetenheten hos vuxna som är nära barn om värdet av att läsa högt. Det handlar om en kraftsamling för läsningens betydelse. Forskning visar tydligt på att tidig högläsning ökar barns verbala förmåga, har positiv påverkan på skolmognad samt även till viss del hämmar utvecklingen av socioemotionella svårigheter. Högläsning tidigt i livet får stora effekter längre fram och är därför en investering för framtiden.

Sagostunder och högläsning ökar barns ordförråd, läsförståelse och förmåga att uttrycka sig. Berättelser skapar tankar och funderingar att prata om tillsammans.

”Staden där vi läser för våra barn” är en fråga som mobiliserar hela Göteborg. På biblioteken finns färdiga bokpåsar och bokmärken med högläsningstips, det görs hembesök hos barnfamiljer för att prata högläsning och flera av stadens förskolor har fått kapprumsbibliotek.

Utbildning

Göteborg har flera utbildningar inom litteraturområdet. Litterär gestaltning vid Göteborgs universitet är unik i landet med författarutbildning på alla universitetsnivåer. Det betyder att en lång rad nya generationer författare från hela Sverige, samt Norge och Danmark har fått och kommer att få en bas för sin författarbana just i Göteborg.

Även utbildning i översättningar finns inom Litterär gestaltning, vid Akademin Valand. Akademin Valand är i sin tur en av tre institutioner inom Konstnärliga fakulteten inom Göteborgs universitet, vars vision inkluderar ökat samarbete och samverkan såväl över fakultetsgränserna som med det omgivande samhället, samt forskningssamarbete med akademiska och ickeakademiska samarbetspartners. HDK och Högskolan för scen och musik ingår också i Konstnärliga Fakulteten.

Knutet till Litteraturvetenskapliga institutionen vid GU finns även Redaktionell Praktik, en tvåårig utbildning, för dem som vill arbeta inom exempelvis förlagsbranschen.

Det finns också ett stort utbud av konstnärliga utbildningar på universitetsnivå inom Göteborgs Universitet och i Göteborg finns även *Nationella Sekretariatet för Genusforskning* (som invigdes 1998) som har i uppdrag att samla och sprida kunskap om genusforskning. Sekretariatet placerades i Göteborg eftersom där redan fanns en aktiv genusforskarmiljö. *KvinSam* vid Göteborgs universitetsbibliotek är nationellt bibliotek för genusforskning och har funnits sedan 1958.

Göteborgs Litteraturhus

Den ideella föreningen Göteborgs Litteraturhus bildades sommaren 2014 för att året därpå överta verksamheten i det litteraturhus som startats upp av Göteborgs kulturförvaltning. Göteborgs

Litteraturhus i Lagerhuset nära Järntorget är sedan starten en central mötesplats för litteraturintresserade och litterärt yrkesverksamma. Ungefär 200 offentliga programpunkter per år presenteras här, samt hundratalet interna träffar; kurstillfällen och föreningsmöten, seminarier, workshops och kompetensutveckling. Även internationella författare gästar regelbundet litteraturhusets scen. Föreningen samarbetar med bland andra Göteborgs universitet, Folkuniversitetet och Kultur i Väst. Sedan två år tillbaka arrangerar föreningen även litteraturfestivalen Scener & samtal på Världskulturmuseet, i anslutning till Bokmässan. Göteborgs Litteraturhus har två anställda (50% vardera) som tillsammans med föreningens medlemmar, ett femtiotal juridiska personer med litterära syften, och har ett årligt verksamhetsstöd från Göteborgs Stad.

Författarcentrum Väst

Författarcentrum Väst (FCV) med kansli i Göteborg (grundat 1974) är en medlemsbaserad centrumbildning bestående av yrkesverksamma författare i Västra Götaland, Värmland och Halland. Författarcentrums uppgift är att värna om yttrandefriheten, att skapa möten mellan författare och andra människor och föra litteraturen ut i samhället. Författarcentrum driver gratis författarmedling, ett samarbete inom riksorganisationen som består av landets fyra Författarcentrum (med kontor i Malmö, Stockholm respektive Umeå). FCV driver också bred litterär verksamhet, bl.a. en scen för uppläst litteratur, Forum för poesi och prosa, i Göteborg, och ordnar kopplat till den, åtta turnéer i Västra Götalandsregionen under säsongen. FCV initierar olika skrivprojekt, internationella, nationella och regionala, exempelvis tillsammans med representanter för nationella minoriteter inom regionen, samt en rikstäckande skrivtävling för gymnasieelever. FCV samarbetar över landsgränserna bl.a. med Norsk Författarsentrum i Oslo, New Writing North in Newcastle, samt Litteraturstaden Reykjavik (UNESCO City of Literature (sedan augusti 2011)). Ett av FCV:s största enskilda arrangemang äger sedan 1999 rum på den UNESCO-initierade Världsbokdagen 23 april i samarbete med Stadsbiblioteket i Göteborg.

Bokmässan Göteborg

Bokmässan i Göteborg är Nordens största medie- och kulturevenemang och sedan många år tillbaka en given mötesplats för bok- och biblioteksbranschen. Mässan startade 1985 och hade då 5 000 besökare. Sedan dess har den vuxit betydligt och mottar nu årligen runt 90 000 besök under fyra dagar i september. Bokmässan i Göteborg riktar sig till skillnad från många andra internationella bokmässor både mot en branschpublik och till allmänheten, vilket gör den tämligen unik. 35% av besökarna är branschbesökare och de två största grupperna bland dessa är lärare och bibliotekarier. Bokmässan vilar på tre ben. Det första är Bokmässans utställning med scener och områden, där böckerna står i fokus och där besökarna får möjlighet att möta sina favoritförfattare. Det andra är seminarieprogrammet, där besökarna får möjlighet att lyssna till fördjupade samtal mellan författare och andra samhällsaktörer om frågor som avspeglas i den aktuella litteraturen. Och det tredje är Rights Centre, ett nav och marknadsplats för litteratur för agenter och förlag från hela Europa. Under åren har många internationella gäster och nobelpristagare besökt Bokmässan i Göteborg.

Litterär publicering i Göteborg

Ett antal mindre och ett medelstort förlag finns i staden. De publicerar böcker inom flera olika genrer. Några av förlagen har sina kontor i Lagerhuset vid Heurlins Plats. Förlaget AUTOR drivs av en ideell förening vars syfte är att bedriva bildningsverksamhet inom det litterärt konstnärliga området. Som en del av detta ger föreningen ut en egen skriftserie och publicerar nätbaserade texter i annexet AUTOR ETER. Den ideella föreningen AUTOR har uppstått i

anslutning till Litterär gestaltning (Konstnärliga fakulteten, Göteborgs universitet), men är ekonomiskt och administrativt en från universitetet helt fristående verksamhet.

Men det är utgivning av kulturtidskrifter som har blivit Göteborgs specialitet. Här produceras papperstidskrifter som Ord & Bild, Glänta, Paletten, Lira med flera. På nätet finns bland andra Dixikon och Alba.nu. Kulturtidskrifterna rör sig inom ett stort antal ämnesområden, men får anses vara en viktig del av den infrastruktur där såväl nya som erfarna skribenter kan erbjudas plats i offentligheten. De bidrar också till en levande kulturdebatt och -kritik. Nätverkstan, med säte i Göteborg, står som distributör för ett åttiotal av landets kulturtidskrifter. De har också ett större bidrag från Kulturrådet för att på olika sätt underlätta spridningen av och kunskapen om kulturtidskrifter. I staden finns också Tidskriftsverkstaden, en organisation med tidskrifter som medlemmar. Tidskriftsverkstaden ordnar bland annat arrangemang med tidskriftsanknytning

Poesifestivaler och Spoken word

Inom Göteborg och i närliggande städer ute i regionen, (som Trollhättan och Borås) har det vuxit fram flera festivaler som utvecklat sina egna specifika kännetecken. Den äldsta är Göteborgs Poesifestival, Poesifestivalen Merci Poesi, och Politisk Poesifestival, som återkommer ca vart annat år. Textival som inte begränsar sig till poesi var från början en alternativ Bokmessa, och fortsätter utvecklas. Den slår sig ner på olika platser i staden under olika år. På Bokmässan i Göteborg finns Rum för poesi, med framträdanden tre dagar i rad.

Göteborg har i övrigt en lång rad scener där ordkonsten blomstrar, flera fria teatergrupper och institutioner lika väl som scener för uppläst litteratur av olika slag, och litterära samtal på scen. I Göteborg finns Sveriges äldsta Stadsteater, där svensk dramatik alltid finns med på repertoaren.

Spoken word-scenen är och har varit en viktig bas för många etablerade författare och poeter i Göteborg. I samband med att Göteborgs Poetry Slam var arrangör för SM i Poetry Slam 2017 fyllde tävlingen 20 år. Inte sällan har Göteborgspoeter vunnit, både i lag- och individuell tävling. Under säsongen arrangeras åtta tävlingar samt tre finaler och två öppna scener. Numera står föreningen också för spoken word-kvällar på Folkteatern. Ortens Bästa Poet, som drivs av Förenade förorter, har vuxit fram de senaste åren och bidragit till att sprida poesi över hela staden. Föreningen Poesiwerken arrangerar Klubb LäsBar, öppen scen för textbaserad konst, sex gånger per år, och Poesi i Parken sommartid samt arrangerar festivaler och releasefester. Verbal Alfa, som är baserade i Göteborg, är Sveriges första skivetikett för spoken word.

Fristaden Göteborg

Fristaden Göteborg har tagit emot fristadsförfattare sedan 1996, som den första fristaden i Sverige - som nu mera har totalt 24 fristäder vilka är medlemmar i ICORN. Göteborg har haft fristadskonstnärer från följande länder: Nigeria 1997–1998, Burma 2000–2001, Tjetjenien 2004–2005, Belarus 2006–2007, Georgien 2009–2010, Forna Sovjet 2011–2013, Palestina 2013–2015, Eritrea 2016 – 2018. Den mest välkända av dessa är nobelspristagaren i litteratur (2015) Svetlana Aleksijvitj, författare och journalist som under sin vistelse i Göteborg (2006 – 2007) medverkade som frilansskribent på Göteborgs-Postens kultursidor.

Evenemangstaden Göteborg

Sist men inte minst vill vi också nämna Evenemangstaden Göteborg. Göteborg har en lång historia av att vara Evenemangsstad och en stor vana vid att hantera och ta vara på både små och stora utmärkelser. Staden har ett mångfacetterat konst-och kulturliv. Under Göteborgs Kulturkalas i augusti

finns de flesta konstarter tillgängliga gratis för alla, och Kulturkalaset har med sina 1,5 miljoner besök – publik i alla åldrar och från alla delar av staden – blivit Nordens största kulturfest.

Den årligt återkommande internationella Dans- och teaterfestivalen har blivit viktig för den nordiska scenkonsten och i Göteborg finns också Nordens största nutida danskompani, nämligen *GöteborgsOperans Danskompani*, ett av Europas främsta av sitt slag. Göteborgs Operans prisbelönta orkester deltar i de flesta föreställningar som visas på Operans stora scen, allt från barockopera till musikal.

Konserthuset vid Götaplatsen huserar Sveriges Nationalorkester, Göteborgs Symfoniker. De uppträder med såväl klassisk som experimentell musik – exempelvis under festivalen Kosmische Musik – och även med populärmusikkonserter. Vid Götaplatsen finns också Göteborgs Konstmuseum, för bildkonst, uppfört inför stadens 300 årsjubileumsutställning 1923. I utställningsprogrammet korsbefruktas klassiker med nutida konst, det lokala med nationellt och internationellt.

Göteborgs Filmfestival är den mest framstående av sitt slag inom Norden och detsamma gäller för tidigare nämnda Bokmässan.

Samverkan och tidplan

Utifrån ovanstående bakgrundsbeskrivning anser undertecknade organisationer att Göteborgs Stad har goda förutsättningar att bli en UNESCO City of Literature. Med ett redan starkt litterärt arbete i staden finns chansen att med gemensam kraft samordna insatser och samverka för större spridning och tillgänglighet. Och med en erfarenhet av att ta vara på och arrangera både små och stora evenemang kan staden snabbt få utväxling av en utnämning. Inte minst gäller detta genom att vi krockar arm med andra delar i stadens 400-årsfirande.

En ansökan om att göra Göteborg till en UNESCO City of Literature skulle gå i linje med Göteborgs Stads ambition att vara en internationell stad, öppen för världen, och bidra till 400-årsjubileets vision om att göra ett internationellt avtryck. Det skulle också gå väl i hand med Västra Götalandsregionens nya kulturstrategi, som just nu är på väg att slutföras.

Genom att ta ett grepp om samordning och koordinering kommer de initiativ och satsningar som görs på läsning och andra insatser inom det litterära området även att upplevas som mindre spretiga och synergieffekter kommer att uppstå. Troligtvis kommer det även leda till effektivisering av de insatser som redan görs. Den vänstra handen kommer att veta vad den högra handen gör, och alla aktörer kan utgå från en gemensam kommunikationsplattform som ger hävstång och tydlighet i de insatser som görs.

Undertecknade organisationer hoppas således på att skrivelsen leder fram till en fortsatt process där kulturnämnden ställer sig positiv till förslaget att ansöka om att Göteborg ska utses till UNESCO:s litteraturstad 2021. En eventuell ansökan behöver koordineras av en handläggare inom staden. Ansökningsprocessen sker förslagsvis i samspel med Västra Götalandsregionen och inte minst Kultur i Väst som har uppdrag i regionen inom just litteratur. Undertecknade organisationer står till förfogande som arbetsresurser och stöd i processen. Arbetet med ansökan ska förankras i organisationen Cities of Literature såväl som Svenska Unescorådet samt en rikstäckande författarorganisation.

Processen föreslås starta så tidigt som möjligt under 2019 då ansökan ska vara inne i juni 2019. Om svaret på denna skrivelse blir positivt blir det viktigt att ta fram en projektplan inför ansökan. Undertecknade organisationer finns då behjälpliga att förse ansökande part med mer konkret och detaljerat underlag.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog och process!

SKRIVELSEN ÄR FÖRFATTAD AV NEDANSTÅENDE PARTER

7 JANUARI 2019, GÖTEBORG

UPPDATERAD 5 FEBRUARI 2019

Frida Edman, ansvarig Bokmässan i Göteborg (fe@bokmassan.se)

Kristin Bjarnadottir, ordförande Författarcentrum Väst (kb.lyng@gmail.com)

Sofia Gräsberg, verksamhetsledare Litteraturhuset (sofia.grasberg@goteborgslitteraturhus.se)

Jesper Bengtsson, ordförande Svenska PEN (jesperbengtsson1@gmail.com)

Louise Halvardsson, ordförande Poesiwerken (louise.ha@gmail.com)

Anna Mattsson, projektansvarig Politisk Poesifestival (annamattsson2003@yahoo.se)

BILAGA 1

Följande organisationer ställer sig också bakom skrivelsen att Göteborg ska ansöka om att bli en UNESCO City of Literature och är därmed beredda att tillsammans med Göteborgs Stad och skrivelsens författare driva vidare Göteborg som Litteraturstad:

Grethe Rottböll, Ordförande Sveriges Författarförbund
grethe.r@tele2.se

Siri Reuterstrand, ordförande Föreningen Sveriges kulturtidskrifter
Siri@alba.nu

Sanna Ivarsson, ordförande Göteborgs Poetry Slam
gbgpoetryslam@gmail.com

Karin Dalborg, VD Nätverkstan
karin.dalborg@natverkstan.net

Troels Degn Johansson, prefekt Akademin Valand vid Göteborgs universitet
troels.degn.johansson@gu.se

Marcus Hallberg, biträdande stiftelserektor, Folkuniversitetet Göteborg
marcus.hallberg@folkuniversitetet.se

Eva Eckerbrant, Enhetschef Kulturhuset Blå Stället
eva.eckerbrant@angered.goteborg.se

Kristina Ahlinder, Direktör Svenska Förläggareföreningen
Kristina.Ahlinder@forlaggare.se

BILAGA 2

Skrivelsens undertecknade organisationer är medvetna om att beslutet skyndas på, utlysningen från UNESCO Cities of Literature sker i mars och deadline för ansökan är i juni. Undertecknade vill poängtera att arbetet med Göteborg som Litteraturstad inte behöver drabba 2019 års budget.

Nedan följer en kostnadsöversikt år för år, som visar exempel på kostnader som bör bäras av Göteborgs Stad.

Undertecknade organisationer bistår med stöd och arbetsinsatser under hela processen.

2019

- Göteborgs Stad ger en tjänsteperson i uppdrag att ta fram ansökan till UNESCO Cities of Literature samt vid positivt besked lägga förslag på budget och arbetsprocess framåt. Uppskattning: ca 10 % av en heltidstjänst.

2020

- Göteborgs Stad bär kostnad för en anställd projektledare/koordinator motsvarande cirka 50 % av en heltidstjänst, med uppdrag att samordna Göteborg som Litteraturstad. Förslagsvis kan uppdraget kombineras med att samordna stadens fristadsarbete beroende av hur planeringen och organisationen för Göteborg som Fristad fortskrider.
- Göteborgs Stad bär också kostnad för uppbyggnad av plattform för samordnad kommunikation (hemsida, sociala medier, gemensam kalender etc): Cirka 100 tkr.
- Göteborgs Stad bär också kostnad för resor för att nätverka med UNESCO Cities of Literature och de nätverksträffar som äger rum: Cirka 50 tkr.
- Kostnad för OH bör tas i beaktande.

2021

- Projektledaren/koordinator fortsätter arbetet att samordna Göteborg som Litteraturstad. Uppskattning: 50 % av en heltidstjänst.
- Göteborgs Stad bär också kostnaden för framtagning av informationsmaterial, utveckling av kommunikation för Litteraturstads-arbetet: Cirka 50 tkr
- Göteborgs Stad bär också kostnad för resor för att nätverka med UNESCO Cities of Literature och de nätverksträffar som äger rum: Cirka 50 tkr.
- Under 2021 görs också ett särskilt gemensamt arrangemang, Göteborgs Stad delfinansierar detta med 50 tkr.
- Kostnad för OH bör tas i beaktande.

2022

- Projektledaren/koordinator fortsätter arbetet att samordna Göteborg som Litteraturstad. Uppskattning: 50 % av en heltidstjänst.
- Göteborgs Stad bär kostnad för resor för att nätverka med UNESCO Cities of Literature och de nätverksträffar som äger rum: Cirka 50 tkr.
- Göteborgs Stad bär också delkostnaden för eventuella gemensamma arrangemang: 50 tkr.
- Kostnad för OH bör tas i beaktande.

2023

- Projektledaren/koordinator fortsätter arbetet att samordna Göteborg som Litteraturstad. Uppskattning: 50 % av en heltidstjänst.
- Kommunen bär kostnad för resor för att nätverka med UNESCO Cities of Literature och de nätverksträffar som äger rum: Cirka 50 tkr.
- Kommunen bär delkostnaden för eventuella gemensamma arrangemang: 50 tkr.

TOTAL KOSTNAD 2019-2023: 400 tkr i externa kostnader + arbetstid

Undertecknade parter bistår med:

- Underlag, ta fram delar i ansökan, vara ett stöd i ansökningsprocessen och delta i gemensamma arbetsmöten i behov under ansökningsprocessen för att minimera stadens belastning.
- Bistå projektledare/koordinator med relevant information kopplat till särskilda evenemang för att ge möjlighet att samordna insatser som planeras i en gemensam kalender.
- Bistå med arbetstid kopplat till eventuell gemensam planering och genomförande av gemensamma aktiviteter.
- Ge stöd till planering av och medverka vid styrgruppträffar 3-6 ggr/år.
- Ge stöd och finnas tillgänglig för projektledare/koordinator vid behov av stöttning i särskilda processer.
- Bokmässan och Göteborgs Litteraturhus är beredda att ta särskilda delkostnader vid planering och genomförande av gemensamma arrangemang.
- Göteborgs Litteraturhus är beredda att stå för mötesrum och arbetsplats vid behov.
- Bokmässan är beredda att avsätta 10 % personella resurser gällande kommunikation och 10 % gällande särskilt koordinatorstöd vid eventuella gemensamma insatser per år.
- Författarcentrum Väst står för författarförmedling och nätverk.